

doodgaan

◀ **Lenneke de Mooij:**
„Ik ben niet beter. Ik
ben ook niet in behan-
deling. En ik ben ook
niet terminaal of pallia-
tief. Ik ben in remissie.”

FOTO FEMKE VAN DEN HEUVEL

als vrijwilliger gaan werken bij stichting Olijf, die zich inzet voor vrouwen met gynaecologische kanker. Daar is ze ‘buddy’ van vrouwen die dezelfde diagnose hebben gekregen als zij. „Sommigen klampen zich aan me vast als een drenkeling aan een kurk: ik leef nog dus misschien kunnen zij dat ook. En ik hoop dat natuurlijk ook! Ik heb zo’n mooi contact met sommige vrouwen gehad! Alleen: zij overleden wel. En dan ging ik op de uitvaart condoleren en dan kan zo’n man natuurlijk denken: ‘Nou, lekker dan, zij loopt en fietst nog en ik ben mijn vrouw verloren.’”

Ik heb zo’n mooi contact met vrouwen gehad! Alleen: zij overleden wel

– Lenneke de Mooij

Gelukkig krijgt ze ook lieve berichtjes: ‘Het feit dat jij leefde heeft mij op de been gehouden’, schrijven ze dan. „En daar ben ik heel blij en dankbaar voor. Het maakt me ook verdrietig.”

Wie Lenneke spreekt, heeft niet het idee dat er een patiënt zit. Is ze nou ziek of beter? Ze snapt die verwarring wel, zegt ze. Je ziet het ook rond die zanger Freek, van Suzan. Eerst het vreselijke bericht dat hij ongeneeslijk ziek is, heel Nederland in shock, dan een optreden en vervolgens toch weer een tournee.

„De meeste mensen kennen maar één verhaal: kanker en uitzaaiingen is dood. En als je niet doodgaat, dan ben je dus beter. Maar nee, ik ben niet beter. Ik ben ook niet in behandeling. En ik ben ook niet terminaal of palliatief. Ik ben in remissie, zoals dat officieel heet. Of zoals schrijfster Jannie Oskam het noemde: Ik leef in een tussenland.”

hoort Lenneke iets als: De zus van mijn buurvrouw had ook kanker maar dan erger, want die was al snel dood... Lenneke: „Misschien denken ze: goh, wat een soesa heeft zij er allemaal van gemaakt.” Al weet zij rationeel dat dat niet zo is. Erger is het schuldgevoel. Ze is

Gemeenten krijgen miljarden voor nieuwe woonwijken

In 106 gemeenten ging gistermiddag de vlag uit. Zij krijgen samen bijna 3,4 miljard euro om nieuwe woonwijken bereikbaar te maken. Daardoor komt de bouw van 273.000 huizen een flinke stap dichterbij, zegt het kabinet.

David Bremmer

Den Haag

Het demissionaire kabinet mag nog één keer voor sinterklaas spelen. In het hoofdlijnenakkoord tussen VVD, BBB, NSC en PVV was al 2,5 miljard euro gereserveerd voor infrastructuur bij nieuwe woningbouw. Daaronder vallen wegen, fietspaden, busstations en trein- of metroverbindingen.

Gemeenten dienden dit voorjaar tweehonderd plannen in om een deel van dat geld te bemachtigen. Die zijn de afgelopen maanden getoetst op haalbaarheid en snelheid: er moet uiterlijk in 2030 met de bouw zijn begonnen. Rijkswaterstaat en ProRail dachten mee bij projecten langs hoofd- en spoor.

Uiteindelijk krijgen 106 plannen steun. De rest moet hopen op een volgend kabinet. Onder de gelukkigen is Rosendaal, dat 45 miljoen euro ontvangt om de spoorzone te ontwikkelen. Arnhem en Nijmegen krijgen samen 65 miljoen voor het ‘Veluwewaalpad’, een snelle fietsroute tussen beide steden. Eindhoven mag Sectie C verder uitbouwen tot een creatieve wijk waar wonen en werken samenkomen.

Nieuwe huizen

In totaal kunnen de geselecteerde gemeenten met behulp van dit geld zo’n 273.000 nieuwe huizen realiseren. Nog eens 1,2 miljard euro gaat naar zeventien grote nieuwbouwlocaties, onder meer in Amersfoort, Arnhem, Den Haag, Groningen en Rotterdam. Utrecht is één van de grote ge-

lukkigen: die stad krijgt ruim een half miljard voor de Merwedelijn, een deels ondergrondse tram die bewoners van tienduizenden nieuwbouwhuizen in Rijnburg rechtstreeks met Utrecht Centraal verbindt. Leiden ontvangt 105 miljoen euro voor een nieuw stationsgebied, terwijl ook Den Bosch, Den Haag, Tilburg en Zwolle tientallen miljoenen krijgen.

Volgens minister Robert Tie- man (Infrastructuur) is bewust gekozen voor spreiding over het hele land. „Elke regio telt. Ook de bijzondere gemeenten Bonaire, Saba en Sint-Eustatius ontvangen een bijdrage.” De bewindsman beklemtoont dat veel van de afgeval- len plannen wel degelijk goed zijn en later alsnog kans maken.

Stroomnet

Boven op de 2,5 miljard euro - af- komstig uit het Mobiliteitsfonds - komt nog eens 877 miljoen euro ‘gebiedsbudget’ van het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimte- lijke Ordening. Dat bedrag is be- doeld om 21 grote nieuwbouwloca- ties aan te sluiten op het stroomnet of om vervuilde grond te saneren.

Met al het geld blijft de kabi- netsambitie om jaarlijks 100.000 woningen te bouwen op koers. Staatssecretaris Thierry Aartsen (Infrastructuur) spreekt van een enorme boost. „Het betekent dat al die nieuwe wijken goede fietspa- den, wegen, nieuwe busstations en ov-verbindingen krijgen.”

200

■ **Gemeenten dienden 200 plan- nen in. Die zijn getoetst op haal- baarheid en snelheid: uiterlijk in 2030 moet de bouw beginnen.**

▲ **Minister Mona Keijzer wijst vier nieuwe grote woningbouw- locaties aan.** FOTO ANP

Minister Mona Keijzer van Wonen beklemtoont dat infrastructuur tegenwoordig onmisbaar is bij wo- ningbouw. „Vroeger zeiden we nog wel eens: dat komt later, maar dat kan niet meer. Zonder goede infrastructuur sneuvelen plannen bij de rechter. Zeker nu tegen bijna elk plan bezwaar wordt gemaakt.”

De bewindsvrouw wijst ook nog vier nieuwe grote bouwloca- ties aan: Alkmaar Kanaalzone, de BSK Apeldoorn, Helmond Cen- trum en de spoorzone van En- schede en Hengelo. Die komen bo- venop de al eerder aangewezen ze- ventien locaties.

De vier nieuwe krijgen 100 mil- joen euro om de ontwikkeling op gang te brengen. „Daarmee kun- nen de eerste stappen gezet wor- den”, zegt ze. „Maar voor de vol- gende fases is veel meer geld no- dig. Dat is echter aan een nieuw kabinet.”

Staatssecretaris Aartsen besluit met een kritische noot op deze volgens hem heuglijke dag: „Er gaat nog steeds veel te weinig geld naar infrastructuur. Jaarlijks vloeit er ongeveer 10 miljard naar het Mobiliteitsfonds en dat is veel te weinig. Een groot deel daarvan gaat naar onderhoud en tegenva- lers. Er blijft te weinig over voor nieuwe projecten. Dat moet be- ter.”

hij broedt op een list

Links-PvdA niet ziet zitten. Zij houdt vast aan een kabinet van D66, VVD, CDA en JA21. Voor de kerst zou dat volgens haar ‘moeten lukken’.

Maar D66-leider Rob Jetten zit er even gehard in. Hij wil niet met JA21 – op klimaat, Europese sa- menwerking en stikstof zijn de verschillen ‘heel groot’, bena- drukte hij steeds.

D66 en CDA

Koolmees zou, speculeren inge- wijden, partijen ook kunnen laten aftasten. En dan zijn er twee sma- ken: of met een grote groep, of juist een kleine. Zo zeggen bron- nen dat het ‘niet ondenkbaar’ is

dat hij voorstelt dat D66 en CDA eerst samen inhoudelijke gesprek- ken gaan voeren. Een vierde part- ner (JA21 of GroenLinks-PvdA) zou dan later kunnen worden uit- genodigd met de vraag: is dit iets waar je je in kan vinden?

Andersom kan ook: beginnen met gesprekken met alle kansheb- bers. D66, VVD, CDA én JA21 én GroenLinks-PvdA. En dan kijken wie er wegloopt. Maar het risico daarvan is: straks blijft de partij die niet wil wel zitten. En: het zou alsnog een knieval zijn van de VVD dat écht heeft bezworen niet met GroenLinks-PvdA te willen regeren.

– Tobias den Hartog

POLITIEK

Deelname gemeenteraadsverkiezingen door afgestraft NSC is nu toch onzeker

Partijleider Eddy van Hijum zei na de verkiezingen dat NSC dóór zou gaan als partij, ondanks de grote afstraffing van de kiezer. Inmiddels is deelname aan de gemeente- raadsverkiezingen tóch niet meer zeker.

Twee jaar geleden stemden nog 1,3 miljoen mensen op NSC: goed voor twintig Kamerzetels. Afgelopen verkiezingen kreeg de partij nog geen 40.000 stem- men, te weinig voor één zetel. Het gevolg is dat vandaag – op

de laatste dag van de huidige Tweede Kamer – alle NSC-Ka- merleden, inclusief hun 42 me- dewerkers, afscheid nemen.

De grote vraag is: hoe nu ver- der? Dat weten de kopstukken zelf ook niet. Een woordvoerder meldt dat het ‘nog niet bekend is’ of NSC gaat meedoen aan de gemeenteraadsverkiezingen. En ook Van Hijum kan het niet met zekerheid zeggen: „Daarover lo- pen interne gesprekken.” Ook is het nog niet zeker of Van Hijum partijleider blijft: „Ik wil mijn bijdrage blijven leveren aan het

gedachtegoed. Maar hoe precies, dat moeten we samen met het bestuur uitstippelen.”

Na vandaag zijn er nog maar twee politici actief namens NSC: Michel Rog, burgemeester van Bloemendaal, en Dirk Go- tink, de Europarlementariër. Rog nam gisteren afstand van de partij: „Ik ben burgemeester en sta boven de partij. Ik voel me geen vertegenwoordiger van NSC”, aldus Rog. Gotink is nog wél actief pleitbezorger van NSC.

– Elodie Verweij